

Forslag:

EU-partnerskabsinitiativ til bekæmpelse af ulovlig tømmerhugst i troperne

Baggrund

EU er en af verdens storforbrugere af tropisk træ – kun overgået af Japan og Kina. Handel med tropisk træ kan medføre økonomisk udvikling i fattige tropiske lande, men ofte sker udnyttelsen af naturressourcerne på en destruktiv måde, som fører til naturødelæggelser og yderligere fattigdom for de fleste.

Et af de største problemer er den ulovlige tømmerhugst. Ulovlig tømmerhugst er et bredt begreb, som dækker over mange forskellige ulovlige aktiviteter, såsom:

- Overdreven og destruktiv tømmerhugst i skovene udført af skovejeren eller koncessionsholderen, som er i modstrid med aftaler eller lovgivning, som skoven og skovdriften er omfattet af.
- Tømmertyveri og tømmersmugling. For eksempel ulovlige fældninger i nationalparker. Dertil kommer den ulovlige udførsel og viderehandel med træet gennem af smugling og hvidvaskning af træet på det internationale marked.
- Korruption i tømmersektoren. Korruption kan komme til udtryk som økonomisk støtte fra tømmerfirmaer til politikere, bestikkelse af embedsmænd for at opnå tilladelser eller undgå straf for ulovligheder.
- Ulovlig konvertering af skov til andre formål, såsom landbrug. Ulovlighederne udføres ofte af lokale folk som følge af at behovet for rimelige levevilkår, mangel på økonomiske alternativer og uklare landrettigheder.

Ca. 99% af EU's import af tropisk træ kommer fra kun 13 tømmerproducerende lande^{*1)}. Det anslås, at mindst 50% af importen af tropisk træ kommer fra ulovlig tømmerhugst, men præcise opgørelser er i sagens natur svære at fremskaffe.

Flere skovrelaterede internationale fora har i løbet af 2002 sat fokus på ulovlig tømmerhugst, herunder:

- I marts 2002 udarbejdede verdens skovministre i FN's Skovforum en meddelelse til Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling, som blandt andet opfordrer til en hasteindsats i forhold til håndhævelse af skovlove og international handel med træprodukter. FN's Skovforum understregede desuden betydningen af en indsats mod ulovlig tømmerhugst for at bekæmpe afskovning og skovødelæggelse.
- I april 2002 vedtog Biodiversitetskonventionen et udvidet arbejdsprogram om skove, som indeholder adskillige aktiviteter relateret til bekæmpelse af ulovlig tømmerhugst og korruption. Et EU-partnerskab mod ulovlig tømmerhugst vil være et betydeligt bidrag til at udmønte arbejdsprogrammet.

Et partnerskab mod ulovlig tømmerhugst

Det foreslås, at Danmark gennem sit EU-formandskab tager initiativ til at etablere et partnerskab i regi af Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling til bekæmpelse af ulovlig og handel med ulovlige skovprodukter.

Konkret foreslås det at EU identificerer en række partner-udviklingslande, som:

- er vigtige leverandører af tropisk træ til EU,
- har væsentlige problemer med ulovlig tømmerhugst,
- stadig har betydelige områder med naturlig tropeskov.
- er interesserede i at gå aktivt ind i bekæmpelsen af den illegale tømmerhugst i deres land.

Initiativet bør have to hovedkomponenter, som fokuserer hhv. på EU og på de tømmerproducerende lande:

1) EU stiller større krav til importen af tropisk tømmer således at træ, som importeres til EU, kommer fra lovlig hugst. Dette sikres gennem:

- ulovliggørelse af import af illegalt tømmer.
- krav om sporbarhed på alt tømmer, som importeres til EU, så det kan dokumenteres, at træet kommer fra skove, hvor det er lovligt at fælde træer.
- bedre kontrol med importen af tropisk tømmer, herunder bedre grænsekontrol.
- fremme indkøb af FSC-certificerede træprodukter, blandt andet gennem grøn offentlig indkøbspolitik. I den forbindelse kan Danmark fremhæve sin nylige folketingsbeslutning om offentlig indkøb af lovligt og bæredygtigt tropisk træ (B197 fra 2001).

2) De tropiske partnerlande sikres markedsadgang til EU for deres lovligt producerede skovprodukter og gives omfattende støtte til:

- udvikling og udbygning af skovlovgivning således at destruktiv tømmerhugst ulovliggøres.
- håndhævelse af skovlovgivning, herunder monitorering af skov-koncessioner gennem feltbesøg, satellitovervågning o.l.
- implementering af sporbarhed på tømmer så det træ der eksporteres kan spores tilbage til lovlige kilder.
- fremme af FSC-certificering af skove, som sikrer bæredygtig brug af skovens ressourcer.

Det anbefales, at EU på Verdenstopmødet offentliggør initiativet samt påbegynder konsultationer med interesserede partnerlande. Detaljerne i forslaget bør udarbejdes i tæt samarbejde mellem EU og partnerlandene.

Nepenthes

***1) Top 13 for tømmerimport til EU er:** 1) Indonesien: 27%; 2) Cameroun: 16%; 3) Malaysia: 15%; 4) Brasilien: 12%; 5) Gabon 9%; 6) Elfenbenskysten 9%; 7) Ghana 4%; 8) Congo 2%; 9) Den Centralafrikanske Republik 1%; 10) DR Congo 1%; 11) Ækvatorial Guinea 1%; 12) Liberia 1%; og 13) Nigeria 1%. SUM = 99%.